

Polecenia podsumowujące

1. Przedstaw rolę kardynała Richelieu w umocnieniu pozycji monarchy we Francji.
2. Opisz francuską monarchię absolutną w czasach Ludwika XIV.
3. Scharakteryzuj politykę zagraniczną Francji w drugiej połowie XVII i początkach XVIII w. Uzasadnij, czy słusznie ten okres jest nazywany epoką francuskiej hegemonii w Europie.

◆ Francja na początku XVII w.

Rządy Henryka IV Burbona i wzmocnienie władzy królewskiej.
Upadek autorytetu władzy monarszej podczas regencji Marii Medycejskiej.

◆ Epoka kardynała Richelieu

1624 – kardynał Armand Richelieu pierwszym ministrem króla Ludwika XIII
 • dążenie do wzmocnienia władzy centralnej – rozprawa z opozycją i powołanie rządu z ministrami
 • aktywna polityka zagraniczna Francji

◆ Epoka kardynała Mazarina

Regencja Anny Austriaczki i dominacja kardynała Jules'a Mazarina w polityce francuskiej.
 Sukcesy na arenie międzynarodowej – pokój westfalski i zwycięstwo w wojnie z Hiszpanią.
 Silna opozycja skierowana przeciw rządowi kardynała.
 Fronda parlamentarna (1648–1649).
 Fronda książęca (1650–1653).

◆ Rządy Ludwika XIV (Króla Słońce)

1661 – początek samodzielnych rządów Ludwika XIV.
 Monarchia absolutna – pełnia władzy w rękach monarchy i utożsamianie państwa z władcą („Państwo to ja”)
 • odsunięcie arystokracji od władzy
 • Wersal nową siedzibą króla i dworu

◆ Reformy gospodarcze Colberta w duchu merkantylizmu

Jean Baptiste Colbert generalnym kontrolerem finansów.
 Wprowadzenie zasad merkantylizmu (państwo sprzedaje, a nie kupuje) oraz protekcjonizmu. Rozwój dużych manufaktur.

◆ Polityka zagraniczna Ludwika XIV

Dominacja Francji na arenie międzynarodowej (do 1714 r.).
 Prowadzenie licznych wojen.
 1701–1714 – wojna o sukcesję hiszpańską, załamanie pozycji Francji.

Polecane publikacje

J. Baszkiewicz, *Richelieu*, Warszawa: PIW, 1995.
 J.A. Lynn, *Wojny Ludwika XIV 1667–1714*, tłum. W. Brillowski, Oświęcim: Wyd. Napoleon V, 2017.
 W.S. Magdziarz, *Uwodziciele władzy. Geneza i organizacja dworu Ludwika XIV*, Warszawa: WN PWN, 2013.

